

IN SPHÆRICVM INSTRVMENTVM PRO LEGOMENA.

DE signis & nominibus illorum, quæ apud diuersos autores sparsim memorata sciremus, uisum fuit initio, & priusquam ad demonstrationem usus instrumenti nostri accederemus exponere, non inutilem studioꝝ sis, neq; ingrata operã impensuros nos arbitantes, si quali cœli quandam historiam percurrissemus, ad cœli templa iter demonstrantes. Non tamen animus tulit curiose omnia quæ ueteres, maxime Græci, tradidissent, colligere, sed tantum nomina signorum, & sicuti uideretur res postulare, occasionem nominis exponere placuit. Ordinem autem non ut Aratus, ab illis stellis, quæ circa polum arcticum urfarum imagines designant, quod illi aptil, fuit, quo rectius cōsequentia expositionis seruetur. Sed nos Zodiacum primum explicabimus, quo quidem loco, & quid polum uocemus, & quomodo Sphæra distingui soleat, & quare illæ stellationes, id est, ἀστεισμοὶ signa dicantur, præfari placuit.

Sphæram intelligimus globum, id est, corpus rotundum & solidum. Veteres autem quo circūuolutionē cœli melius declararent, sic proposuerunt, uerti & circumagi illud tanq; in axe rotã, eminentias aut̄ quasdam axis utrinq; hoc est supra ac infra nos, aut ab utroq; latere, si forte ita cadat situs terræ, polos, id est, uertices nominarūt. Qui quidem in mundo intelligerentur, & ē quorum depressione aut exaltatione omnis uarietas syderum subiectis terris nasceretur. Ad hunc modum exempla sunt globorum constituta, quibus quæ supra fiunt à nobis repræsentarentur.

Polum quidem, qui nobis attollitur, Boreum uocamus, quoniam ad eam uergit cœli regio, unde Aquilo flat, qui est græca uoce βορρᾶς. Sed & septentrionalis & Arcticus uocatur à stellis siue simulacro urfæ. Sunt autem stellationes signa nominata, quod priscorum diligentia per stellarum positus notauerit certas effigies & formas animalium, & aliarum rerum, de quibus omnia cœli loca nota compertaq; haberi possent. Latine autem statuae, & quæcunq; ad aliquam similitudinem rerum naturalium arte sunt expressa, signa uocari solent.

Sed quia proposuimus etiam distinctionem Sphærae, sciendum Arcticum polum includi circulo, qui ab illo uocetur: Sicut & oppositus huic ac ea de re Antarcticus appellatus, & νότιος, id est, australis, & ipse suum circulum habet. Proximus autē supra nos quidem ab Arctico describitur circulus æstiuus, qui Cancrī dicitur, quia Cancrī locum attingit, quem ad locum Sol ubi peruenit, nō pergit ulterius diem producere. At proximus infra ab Antartico, Hibernus dicitur & Capricorni. Nam Capricorni locum ubi attingit, eo cum Sol peruenit, desinit imminuere spacia dierum. Mediam sphæram æquinoctialis secat intrapolos. Græci uocant à die ἰσημερινόν, nam qua parte sui per signiferum transit, eam cum Sol est ingressus, dies noctesq; æquantur, unde æquator dictus. Atq; hi sunt παράλληλοι, id est, ut uocant, æquidistantes. Præter hos circulos, qui paralleli intelliguntur in sphæra, duo etiam alij per hos omnes ducti, & polos transeūtes, Coluri dicti sunt, hi designant Solstitij & Brumæ ac æquinoctij initium, nam ubi altero locus Cancrī & Capricorni abscinditur, ibi Solstitium & Brumam incipi notatur. Similiterq; altero æquinoctiorum duplex principium designatur, id est, geminum punctum sectionis signiferi & æquinoctialis. Nomen habent ex eo quod mutili sint, neq; unquam dimidiati conspiciantur.

Ducitur autem per æquinoctialem signifer, qui græcis est ζοδιακός & ζωοφόρος obli